

Επιδότηση εργατικής εισφοράς Ι.Κ.Α. Μια «ξεχασμένη» διάταξη που βρίσκεται εν ισχύι

[10.11.2015]

Κωνσταντίνος Δημ. Γραβιάς

Πτυχιούχος Οικον. Παν/μίου Πειραιά

Λογιστής - φοροτεχνικός

Μέλος της επιστημονικής ομάδας του TAXHEAVEN

Πριν από δεκαπέντε περίπου χρόνια είχε θεσπιστεί με το άρθρο 14 του ν. 2837/2000, η οικονομική ενίσχυση των χαμηλόμισθων εργαζομένων μέσω της μη παρακράτησης της εργοδοτικής εισφοράς του κλάδου σύνταξης του Ι.Κ.Α. και την απόδοσή της στους εργαζόμενους. Τα πρώτα χρόνια εφαρμογής του νόμου αυτού και πριν το ξέσπασμα της κρίσης στη χώρα μας, η διάταξη αυτή αφορούσε μικρή μερίδα εργαζομένων, αφού ήταν λίγοι εκείνοι που αμείβονταν με τον ελάχιστο μισθό ή ημερομίσθιο της τότε Ε.Γ.Σ.Ε. Όμως, στα χρόνια της κρίσης και ειδικά τα τελευταία έτη, η πλειονότητα των εργαζομένων αμείβεται με τα ελάχιστα προβλεπόμενα ποσά, οπότε η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων έχει άμεση και θετική επίδραση στο καθαρό ποσό που εισπράττουν κάθε μήνα οι εργαζόμενοι.

Επειδή η διάταξη του νόμου 2837/2000 που καθιέρωσε την επιδότηση εργατικής εισφοράς βρίσκεται ακόμη σε ισχύ και δεν έχει καταργηθεί από καμία άλλη διάταξη νόμου μέσα στην τελευταία δεκαπενταετία, θεωρήσαμε σκόπιμο να θυμηθούμε ξανά όσα ισχύουν βάσει των διατάξεων αυτών, με σκοπό να πράξουν τα δέοντα όσοι έχουν ξεχάσει αυτά που προέβλεπε το άρθρο 14 του νόμου αυτού.

Ι. Νόμος 2837/2000 - Ρύθμιση θεμάτων Ανταγωνισμού Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Τουρισμού και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 178/3.8.2000)

Στο ν. 2837/2000 θεσπίστηκε η εν λόγω διάταξη. Πιο συγκεκριμένα, με το άρθρο 14 του ν. 2837/2000 είχαν καθοριστεί τα ακόλουθα:

Άρθρο 14 - Εισοδηματική ενίσχυση εργαζομένων που αμείβονται με την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

1. Οι απασχολούμενοι μισθωτοί, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, σε οποιονδήποτε εργοδότη με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. για τον κλάδο σύνταξης από παροχή εξαρτημένης εργασίας και αμείβονται με τον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο μισθό ή ημερομίσθιο της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.) δικαιούνται από 1.1.2000 κατά μήνα εισοδηματική ενίσχυση.

Δικαιούχοι της ενίσχυσης αυτής είναι και όσοι από τους πιο πάνω μισθωτούς λαμβάνουν τις προβλεπόμενες από Π.Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. προσαυξήσεις οικογενειακών επιδομάτων και χρόνου υπηρεσίας (τριετίες).

Ως πλήρης απασχόληση νοείται, η πλήρης μηνιαία απασχόληση, εφόσον πρόκειται για υπάλληλο, ή το πλήρες ημερομίσθιο, ανεξαρτήτως αριθμού ημερομισθίων ανά μήνα, εφόσον πρόκειται για εργατοτεχνίτη,

Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρούνται οι εργαζόμενοι συνταξιούχοι από ίδιο δικαίωμα οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης που απασχολούνται και ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α.

Το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης είναι ίσο με το ποσό που προκύπτει από το γινόμενο του ποσοστού της εκάστοτε προβλεπόμενης από τη νομοθεσία του Ι.Κ.Α. εισφοράς κλάδου κύριας σύνταξης του ασφαλισμένου, επί το τμήμα της αμοιβής που αντιστοιχεί στις εκάστοτε αποδοχές της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. άγαμου εργαζόμενου υπαλλήλου ή εργατοτεχνίτη, χωρίς προϋπηρεσία και οικογενειακά επιδόματα.

2. Από την πρώτη του επομένου μετά την ισχύ του παρόντος μηνός και εφεξής, οι εργοδότες, κατά την καταβολή των αποδοχών στους εργαζόμενους, δεν παρακρατούν υπέρ του Ι.Κ.Α. την εισφορά κλάδου κύριας σύνταξης.

3. Κατά την καταβολή εισφορών στις Τράπεζες ή στα υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α. ο εργοδότης καταβάλλει ποσό μειωμένα κατά τις μη παρακρατούμενες κατά την προηγούμενη παράγραφο εισφορές. Σε περίπτωση αγοράς ενσήμων παραλαμβάνει το σύνολο αυτών, χωρίς και μία μείωση. Το μη καταβληθέν ποσό, που αντιστοιχεί στην εργατική εισφορά πιστώνεται από τα υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α., καθώς και τις Τράπεζες σε Ειδικό Λογαριασμό του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, από τον οποίο και εισπράττεται.

Από τον ίδιο λογαριασμό καταβάλλεται στις Τράπεζες και δαπάνη για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών, το ύψος της οποίας καθορίζεται μια απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης της καταβολής στις Τράπεζες των αντίστοιχων χρημάτων, πέραν της μίας ημέρας, καταβάλλεται από τον εν λόγω λογαριασμό και ο νόμιμος τόκος.

4. Τα από 1.1.2000 μέχρι της εφαρμογής του μέτρου αναλογούνται ποσό

εισοδηματικής ενίσχυσης θα αποδοθούν στους δικαιούχους εργαζόμενους μέσω των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2001, βάσει σχετικών βεβαιώσεων των εργοδοτών.

5. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια για την υλοποίηση των ρυθμίσεων του άρθρου αυτού.

II. Επιδότηση εργατικής εισφοράς, ανάλυση διατάξεων

i. Γενικά

Όπως είδαμε στην ενότητα I, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2837/2000, στους εργαζόμενους με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, που ασφαλίζονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τον κλάδο σύνταξης και αμείβονται με τον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο μισθό ή ημερομίσθιο [της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν.4046/2012 (ρυθμίσεις Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας), αλλά και σύμφωνα με την αριθμ. 6/28-2-2012 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου], συμπεριλαμβανομένων τυχόν επιδομάτων οικογενειακών βαρών και χρόνου υπηρεσίας, δύναται να μη γίνεται από 01/09/2000, από τους εργοδότες τους η παρακράτηση της εργατικής εισφοράς τους για τον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

ii. Ποσό επιδότησης

Το ποσό επιδότησης της εργοδοτικής εισφοράς (σ.σ. εφεξής Ε.Ε.Ε.) είναι ίσο με το ποσό που προκύπτει από το γινόμενο του ποσοστού της εκάστοτε προβλεπόμενης από την νομοθεσία του ΙΚΑ εισφοράς κλάδου σύνταξης του ασφαλισμένου (σήμερα 6,67%) επί των εκάστοτε κατώτατων αποδοχών άγαμου εργαζόμενου υπαλλήλου ή εργατοτεχνίτη, χωρίς προϋπηρεσία και οικογενειακά επιδόματα. Δηλαδή, το ποσό της Ε.Ε.Ε. υπολογίζεται στις βασικές κατώτατες αποδοχές, χωρίς να λαμβάνεται

υπόψη κανένα επίδομα που τις προσauξάνει (προϋπηρεσία και οικογενειακά επιδόματα). Η ανωτέρω εργατική εισφορά δεν παρακρατείται από τον εργοδότη και αποδίδεται απευθείας στους εργαζόμενους, εφόσον έχουν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται (σ.σ. βλέπε κατωτέρω).

Ο συντελεστής 6,67% με βάση τον οποίο υπολογίζεται η Ε.Ε.Ε. παραμένει σταθερός ανεξάρτητα του κλάδου ασφάλισης (ΙΚΑ-ΜΙΚΤΑ, ΙΚΑ ΜΙΚΤΑ-ΤΕΑΜ, ΙΚΑ ΒΑΡΕΑ, ΙΚΑ ΒΑΡΕΑ -ΤΕΑΜ, κλπ.) των εργαζομένων.

iii. Απεικόνιση στην Α.Π.Δ.

Ο τρόπος ασφάλισης των δικαιούχων εργαζομένων παραμένει ο ίδιος για το συνολικό ύψος των εισφορών (συμπεριλαμβανομένης και της εργατικής εισφοράς του κλάδου Σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), αφού υπάρχει ειδικό πεδίο προς συμπλήρωση στην Α.Π.Δ. (πεδίο 43).

III. Προϋποθέσεις - δικαιούχοι

Για να γίνει χρήση του μέτρου της επιδότησης από τους εργαζόμενους, θα πρέπει να συγκεντρώνουν αθροιστικά τις εξής προϋποθέσεις:

i. Να ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. για τον κλάδο σύνταξης από παροχή εξαρτημένης εργασίας σε οποιοδήποτε εργοδότη, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

ii. Προκειμένου για:

-> υπαλλήλους, να εργάζονται υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης, για τουλάχιστον 25 ημέρες εργασίας κατά μήνα, με εξαίρεση τους μήνες πρόσληψης και απόλυσης και να αμείβονται με τον προβλεπόμενο εκάστοτε βασικό μισθό, συμπεριλαμβανομένων τυχόν οικογενειακών επιδομάτων και χρόνου προϋπηρεσίας.

-> ημερομισθίους, να αμείβονται με το εκάστοτε πλήρες βασικό ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη, συμπεριλαμβανομένων τυχόν οικογενειακών επιδομάτων και χρόνου προϋπηρεσίας, ανεξάρτητα από τις ημέρες εργασίας που πραγματοποιούν ανά μήνα.

Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω, εξαιρούνται του μέτρου της Ε.Ε.Ε. οι εργαζόμενοι, οι αποδοχές των οποίων καθορίζονται από Κλαδικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας.

IV. Εξαιρέσεις

Από την επιδότηση εξαιρούνται:

i. Οι εργαζόμενοι, συνταξιούχοι από ίδιο δικαίωμα οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης ανεξαρτήτως του ποσού συντάξεώς τους.

ii. Κατηγορίες προσώπων που ασφαρίζονται στο ΙΚΑ από παροχή εξαρτημένης ή μη εργασίας που ασφαρίζονται με κυμαινόμενες αποδοχές και κατατάσσονται σε ασφαλιστικές κλάσεις τεκμαρτών ημερομισθίων.

iii. Τα πρόσωπα, που παρέχουν εξαρτημένη ή μη εργασία και ασφαρίζονται με κατάταξη σε ασφαλιστικές κλάσεις, όπως φορτοεκφορτωτές (κεφ. Η' Κανονισμού Ασφάλισης), οι ασφαλισμένοι μέσω σωματείων, συνεταιρισμών ή συνεργατικών (κεφ. Γ Κανονισμού Ασφάλισης), οι αυτοτελώς απασχολούμενοι οικονομικώς

ασθενείς που στερούνται επαγγελματικής στέγης (κεφ. ΙΑ' Κανονισμού Ασφάλισης), οι παρέχοντες την εργασία τους σε μη σταθερό εργοδότη (κεφ. ΙΑ' Κανονισμού Ασφάλισης), εφημεριδοπώλες (κεφ. ΙΒ' Κ.Α.), πωλητές λαϊκών λαχείων (κεφ. ΙΓ' Κανονισμού Ασφάλισης), λαϊκών αγορών, σμυριδωρύκτες, ριτινοσυλλέκτες, οι δασεργάτες, που δεν αμείβονται με μισθό ή ημερομίσθιο και γενικά τα πρόσωπα που η ασφάλιση τους στο ΙΚΑ ή και ο τρόπος αμοιβής τους θεσπίζεται από ειδικές διατάξεις (π.χ. φασόν, συμβάσεις έργου, κλπ.).

iv. Οι απασχολούμενοι σε οικοδομικοτεχνικές εργασίες που ασφαρίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ειδικού κανονισμού.

IV. Χρηστικοί πίνακες

Βάσει των ισχυουσών διατάξεων και συγκεκριμένα σε εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν.4046/2012 (ρυθμίσεις Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας), αλλά και σύμφωνα με την αριθμ. 6/28-2-2012 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, τα κατώτατα νόμιμα όρια μισθών και ημερομισθίων που ισχύουν έχουν διαμορφωθεί ως εξής (σ.σ. στους πίνακες συμπεριλαμβάνονται και τα ποσά της Ε.Ε.Ε. για πρακτικούς λόγους):

i) Για τους εργαζόμενους ηλικίας άνω των 25 ετών, τα κατώτατα όρια μισθών, ημερομισθίων και του ποσού της Ε.Ε.Ε. είναι τα ακόλουθα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 25 ΕΤΩΝ & ΠΟΣΟΥ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Κατηγορία εργαζομένων και χρόνια υπηρεσίας	ΑΓΑΜΟΙ	ΠΟΣΟ Ε.Ε.Ε. ΣΕ
ΕΥΡΩ(6,67%)	ΕΓΓΑΜΟΙ	ΠΟΣΟ Ε.Ε.Ε. ΣΕ ΕΥΡΩ (6,67%)

Χωρίς προϋπηρεσία 26,18 1,75 28,80 1,75

Με (1) τριετία 27,49 1,75 30,11 1,75

Με (2) τριετίες 28,80 1,75 31,42 1,75

Με (3) τριετίες 30,11 1,75 32,73 1,75

Με (4) τριετίες 31,42 1,75 34,04 1,75

Με (5) τριετίες 32,73 1,75 35,35 1,75

Με (6) τριετίες 34,03 1,75 36,65 1,75

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 25 ΕΤΩΝ & ΠΟΣΟΥ
ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Κατηγορία εργαζομένων και χρόνια υπηρεσίας ΑΓΑΜΟΙ ΠΟΣΟ Ε.Ε.Ε. ΣΕ ΕΥΡΩ
(6,67%) ΕΓΓΑΜΟΙ ΠΟΣΟ Ε.Ε.Ε. ΣΕ ΕΥΡΩ (6,67%)

Χωρίς προϋπηρεσία 586,08 39,09 644,69 39,09

Με (1) τριετία 644,69 39,09 703,30 39,09

Με (2) τριετίες 703,30 39,09 761,90 39,09

Με (3) τριετίες 761,90 39,09 820,51 39,09

ii) Για τους εργαζόμενους ηλικίας μέχρι 25 ετών, τα κατώτατα όρια μισθών, ημερομισθίων και του ποσού της Ε.Ε.Ε. είναι τα ακόλουθα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 25 ΕΤΩΝ & ΠΟΣΟΥ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Κατηγορία εργαζομένων και χρόνια υπηρεσίας ΑΓΑΜΟΙ ΠΟΣΟ Ε.Ε.Ε. ΣΕ ΕΥΡΩ
(6,67%) ΕΓΓΑΜΟΙ ΠΟΣΟ Ε.Ε.Ε. ΣΕ ΕΥΡΩ (6,67%)

Χωρίς προϋπηρεσία 22,83 1,52 25,11 1,52

Με (1) τριετία 23,97 1,52 26,25 1,52

Με (2) τριετίες 25,11 1,52 27,39 1,52

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 25 ΕΤΩΝ & ΠΟΣΟΥ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Κατηγορία εργαζομένων και χρόνια υπηρεσίας ΑΓΑΜΟΙ ΠΟΣΟ Ε.Ε.Ε. ΣΕ ΕΥΡΩ
(6,67%) ΕΓΓΑΜΟΙ ΠΟΣΟ Ε.Ε.Ε. ΣΕ ΕΥΡΩ (6,67%)

Χωρίς προϋπηρεσία 510,95 34,08 562,05 34,08

Με (1) τριετία 562,05 34,08 613,15 34,08

V. Παραδείγματα

ι. Έστω ότι ένας μισθωτός, άγαμος, χωρίς προϋπηρεσία, άνω των 25 ετών αμείβεται με μεικτό μισθό 586,08 ευρώ. Σε περίπτωση που δεν είχε γίνει χρήση από τον εργοδότη της δυνατότητας επιδότησης εργοδοτικής εισφοράς (6,67%), οι κρατήσεις, οι συνολικές εισφορές και το καθαρό ποσό του εργαζόμενου έχουν ως εξής:

Μεικτός μισθός	Κράτηση εργαζομένου	Κράτηση εργοδότη	Ε.Ε.Ε.	Συνολικές εισφορές Ι.Κ.Α.
----------------	---------------------	------------------	--------	---------------------------

Καθαρό ποσό εργαζόμενου

586,08	90,84	143,94	0,00	234,78	495,24
--------	-------	--------	------	--------	--------

Αν όμως γίνει χρήση της επιδότησης, ο πίνακας διαμορφώνεται ως ακολούθως:

Μεικτός μισθός	Κράτηση εργαζομένου	Κράτηση εργοδότη	Ε.Ε.Ε.	Συνολικές εισφορές Ι.Κ.Α.	Καθαρό ποσό εργαζόμενου
----------------	---------------------	------------------	--------	---------------------------	-------------------------

586,08	51,75	143,94	39,09	195,69	534,33
--------	-------	--------	-------	--------	--------

Ουσιαστικά, από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο εργαζόμενος κερδίζει 39,09 ευρώ στο καθαρό ποσό που εισπράττει κάθε μήνα.

ii. Έστω ότι ένας μισθωτός, έγγαμος, χωρίς προϋπηρεσία, άνω των 25 ετών αμείβεται με μεικτό μισθό 644,09 ευρώ. Σε περίπτωση που δεν γίνει χρήση από τον εργοδότη της δυνατότητας επιδότησης εργοδοτικής εισφοράς (6,67%), οι κρατήσεις, οι συνολικές εισφορές και το καθαρό ποσό του εργαζόμενου έχουν ως εξής:

Μεικτός μισθός	Κράτηση εργαζομένου	Κράτηση εργοδότη	Ε.Ε.Ε.	Συνολικές εισφορές Ι.Κ.Α.	Καθαρό ποσό εργαζόμενου
----------------	---------------------	------------------	--------	---------------------------	-------------------------

644,09	99,93	158,34	0,00	258,27	544,76
--------	-------	--------	------	--------	--------

Αν όμως γίνει χρήση της επιδότησης, ο πίνακας διαμορφώνεται ως ακολούθως:

Μεικτός μισθός	Κράτηση εργαζομένου	Κράτηση εργοδότη	Ε.Ε.Ε.	Συνολικές εισφορές Ι.Κ.Α.	Καθαρό ποσό εργαζόμενου
----------------	---------------------	------------------	--------	---------------------------	-------------------------

644,09	60,84	158,34	39,09	219,18	583,85
--------	-------	--------	-------	--------	--------

Ουσιαστικά, και από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο εργαζόμενος κερδίζει 39,09 ευρώ στο καθαρό ποσό που εισπράττει κάθε μήνα.

VI. Επίλογος

Μετά την παράθεση όλων των ανωτέρω, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2837/2000 που αφορούν στην επιδότηση της εργοδοτικής εισφοράς κλάδου σύνταξης του Ι.Κ.Α., είναι σε ισχύ και οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να κάνουν χρήση του δικαιώματος αυτού, εφόσον βέβαια πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος. Λόγω των χαλεπών καιρών που βιώνουμε, η «αύξηση» του καθαρού ποσού των χαμηλόμισθων εργαζομένων -που δυστυχώς αποτελούν πλέον τη συντριπτική πλειονότητα του εργατικού δυναμικού της χώρας-, μέσω της ανωτέρω διαδικασίας, αποτελεί έστω μία μικρή βοήθεια και δεν πρέπει να αγνοείται.

Βέβαια, η μικρή αυτή «αύξηση», δεν είναι ικανή για να καλύψει τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες των εργαζομένων, όμως επιβάλλεται να γίνεται χρήση αυτής, αφού προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις και είναι προς όφελος των εργαζομένων. Μακάρι στο μέλλον να αυξηθούν οι μισθοί σε τέτοιο βαθμό ώστε να ζουν όλοι οι εργαζόμενοι αξιοπρεπώς και όχι δουλεύοντας αμειβόμενοι με τέτοιους μισθούς πείνας.

<http://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/26139>

